

11
10

ATLAS OVER DANMARK

ATLAS OF DENMARK

Redaktion

NIELS NIELSEN
UNIVERSITETETS GEOGRAFISKE INSTITUT
KØBENHAVN

I

LANDSKABSFORMERNE
THE LANDSCAPES

Forfatter

AXEL SCHOU

Med redaktionel bistand af

**K. BLEMSTED, N. KINGO JACOBSEN, A. MARIEGAARD
og LAURA SCHOU**

Udgivet af

DET KONGELIGE DANSKE GEOGRAFISKE SELSKAB

med støtte af

DEN DANSKE STAT, CARLSBERGFONDDET OG PRIVATE VIRKSOMHEDER

Trykt i

CARL ALLERS ETABLISSEMENT A/S og BIANCO LUNOS BOGTRYKKERI

H. HAGERUP · KØBENHAVN 1949

49.1231

11
10

INDHOLD

	Side
Indholdsfortegnelse. Illustrationsprincipper	2
Nøglekort	3
Højdekort 1:750000	4-5
Landskabskort 1:750000	12-13
Glacial landskabsserie: vestdansk type	6
Glacial landskabsserie: østdansk type	7
Morænelandskaber: ungt og gammelt morænebakkeland, moræneflade	8
Morænelandskaber: moræneflade med enkeltbakker, storformet israndslandskab og drumlinlandskab	9
Smeltevandsaflejringerne landskaber: dødislandskaber, plateau- og konsolbakker	10
Smeltevandsaflejringerne landskaber: åse	11
Smeltevandsaflejringerne landskaber: hedesletter	14
Marint forland: strandvoldssletter, afspærringsforland, hævede kystlinier	15
Marint forland: hævet havbund, marsk og forlandets kysttyper	16
Marint forland: Skagens Odde	17
Marint forland: Vendsyssels landskabsudvikling	18
Grundfjeldslandskaber: Nordbornholm	19
Dallandskaber: tunneldale og smeltevandsdale	20-21
Dallandskaber: daludvikling og erosionstyper	22
Basaltlandskaber: Færøerne	23
Klitlandskaber: havklitter og deres omdannelse	24
Klitlandskaber: vandrekitter og stensletter	25
Kystlandskaber: klinter i løse bjergarter	26
Kystlandskaber: klinter i plastisk ler og hævede kystklinter	27
Kystlandskaber: kystudligning	28
Kystlandskaber: marine opbygningsformer	29
Kystlandskaber: kalkstensklinter	30
Palæogeografi: israndslinier, stadier i Danmarksområdets tilblivelse	31
Sted- og fagregistre	32

CONTENTS

	<i>Page</i>
Table of contents. Principles of illustration	2
Index map	3
Physical map scale 1:750,000	4-5
Geomorphological map scale 1:750,000	12-13
Glacial landscapes: West-Danish type	6
Glacial landscapes: East-Danish type	7
Moraine landscapes: young and old hilly moraine landscapes, moraine flat	8
Moraine landscapes: moraine flat with isolated hills, large-featured moraine landscape and drumlins	9
Fluvio-glacial deposits: dead-ice landscapes, plateau hills and flat hills	10
Fluvio-glacial deposits: eskers	11
Fluvio-glacial deposits: outwash plains	14
Marine foreland: beach ridge plains, barred foreland, coastal plain with emerged coastlines	15
Marine foreland: raised sea-floor, marsh plain, principal types of flat shores	16
Marine foreland: the Scaev spit	17
Marine foreland: landscape evolution in Vendsyssel	18
Granite landscapes: North Bornholm	19
Valley landscapes: tunnel valleys and meltwater valleys	20-21
Valley landscapes: watercourse evolution and valley forms	22
Basalt landscapes: the Faroe Islands	23
Dune landscapes: coast dunes and their transformation	24
Dune landscapes: wandering dunes and deflation-plains	25
Coast landscapes: clay and sand cliffs	26
Coast landscapes: slides in plastic clay, raised cliff coasts	27
Coast landscapes: simplification of coastline	28
Coast landscapes: forms of marine accumulation	29
Coast landscapes: limestone cliffs	30
Paleogeography: stationary lines, phases in the genesis of the Denmark region	31
Topographical and morphological index	32

ATLAS OVER DANMARK

Tekst og fotografier

REDAKTION

NIELS NIELSEN

UNIVERSITETETS GEOGRAFISKE INSTITUT, KØBENHAVN

I

LANDSKABSFORMERNE

Forfatter

AXEL SCHOU

Udgivet af

DET KONGELIGE DANSKE GEOGRAFISKE SELSKAB

med støtte af

DEN DANSKE STAT, CARLSBERGFONDET
OG PRIVATE VIRKSOMHEDER

Trykt i

BIANCO LUNOS BOGTRYKKERI

H. HAGERUP · KØBENHAVN 1949

Indhold

	Side
Redaktørens forord	11
Forfatterens forord	14
Henvisninger og registre	16
Kap. 1. Den glacielle landskabsserie	17
Istidslandskabernes tilblivelse	17
Glacial serie — østdansk type	20
Glacial serie — vestdansk type	25
Landskab og milieu	29
Kap. 2. Morænelandskaber	31
Istidsgletsjernes aflejring	31
Morænebakkelandet	34
Morænefladerne	42
Bakkeo-landskabet	44
Kap. 3. Smeltevandsaflejringernes landskabsformer	49
Smeltevandsfloder og -søer	49
Hedesletter og dalterrasser	51
Åse	59
Enkeltbakker	62
Issølandskaber	63
Kap. 4. Det marine forland	67
De havskabte kystsletter	67
De senglacielle plateauer	71
Strandvoldssletter	72
Egentlig hævet havbund	75
Afspærringsforland	78
Marsk	80
Kap. 5. Grundfjeldslandskaber	87
Nordbornholm	87
Kap. 6. Dallandskaber	95
Vandløbserosion og landskabsformer	95
Postglacielle dale	98
Tunneldale og smeltevandsdale	102
Kap. 7. Basaltlandskaber	111
Færøerne	111
Kap. 8. Klitlandskaber	121
Kap. 9. Kysterne	137
Kystlinieformer	137
Kystprofilformer	146
Billedfortegnelse	159
Nøglekort over fotograferede lokaliteter	161